

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

โทษอสังสัยเกี่ยวกับ มาตรการ BSF

Bank of Thailand

การดูแลตลาดตราสารหนี้ เป็นบทบาทหน้าที่ของแบงก์ชาติหรือไม่

การดูแลตลาดตราสารหนี้เป็นการทำหน้าที่ในการดูแลรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของแบงก์ชาติ เพราะสภาพแวดล้อมของเศรษฐกิจการเงินไทยปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่พึ่งพาการส่งผ่านจากสถาบันการเงินเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันเศรษฐกิจไทย พึ่งพาจากทั้งสถาบันการเงิน ตลาดเงิน และตลาดทุนไปควบคู่กัน

การดูแลให้ระบบการเงินโดยรวมของประเทศมีเสถียรภาพ มีความสำคัญในทั้งด้านสถาบันการเงิน และตลาดการเงิน ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ปัญหาที่เกิดขึ้น ลุกลามเป็นวิกฤต และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้างได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ทำไมต้องจัดตั้งกองทุน BSF ทั้งที่ยังไม่มีปัญหารุนแรง

มาตรการ BSF เป็นมาตรการเชิงป้องกันล่วงหน้า (preemptive) เพื่อสร้างความเชื่อมั่น
ต่อนักลงทุน และช่วยรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน โดยเตรียมพร้อมรองรับสถานการณ์เสี่ยง
ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาที่ลุกลามบานปลายจนสร้างความเสียหาย
ให้แก่ระบบการเงินและเศรษฐกิจในภาพรวม

มาตรการเชิงป้องกันนี้ ต่างจากการดำเนินมาตรการในเชิงแก้ไขปัญหา (resolution)
ที่จะรอเกิดปัญหาก่อนแล้วจึงมีมาตรการตามมาแก้ไขปัญหากที่เกิดขึ้น โดยบทเรียนจากวิกฤต
ที่ผ่านมาในหลายประเทศ ได้แสดงให้เห็นว่าการดำเนินมาตรการเชิงป้องกันล่วงหน้า นั้นจะมีต้นทุนทาง
เศรษฐกิจที่ต่ำกว่าการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหา

ทำไมต้องช่วยตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ในเมื่อคนที่ได้รับผลกระทบเป็นแค่คนส่วนน้อย

การกล่าวหาผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นแค่คนส่วนน้อยอาจไม่ถูกต้อง เพราะปัจจุบันมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนอยู่เป็นจำนวนมากทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ปัจจุบันตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนของไทยมีการพัฒนาไปมาก โดยมีขนาดถึง 3.6 ล้านล้านบาท หรือกว่าร้อยละ 20 ของ GDP และเป็นแหล่งระดมเงินทุนและแหล่งออมที่สำคัญ เป็นช่องทางจัดสรรเงินทุนที่มีประสิทธิภาพนอกเหนือจากระบบสถาบันการเงิน

ในด้านการออม ตราสารหนี้เป็นแหล่งลงทุนสำคัญของประชาชน ทั้งการลงทุนโดยตรง และการลงทุนผ่านกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนรวม สหกรณ์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกองทุนประกันสังคม โดยการลงทุนของประชาชนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนมีขนาดถึง 1 ใน 3 ของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น การทำให้ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนยังคงมีสภาพคล่องและดำเนินการต่อไปได้ ก็เป็นการรักษามูลค่าเงินออมของประชาชน และป้องกันไม่ให้ความตื่นตระหนกของนักลงทุนบางส่วนมากระทบเงินออมของประชาชนส่วนใหญ่ได้

ในด้านการระดมทุน การช่วยเสริมสภาพคล่องให้ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ช่วยให้บริษัทที่มีคุณภาพมีเงินทุนไปดำเนินกิจการต่อ หลีกเลี่ยงการผิมนัดชำระหนี้ที่ครบกำหนดที่อาจนำไปสู่การปิดกิจการและการเลิกจ้างพนักงาน

BSF ช่วยอุ่มแต่บริษัทใหญ่ เอื้อให้บริษัท ที่ระดมทุนด้วยหุ้นกู้ได้เปรียบบริษัทอื่นๆ หรือไม่

สถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อทุกธุรกิจ มาตรการภาครัฐจึงต้องครอบคลุมในการช่วยเหลือสภาพคล่องให้กับธุรกิจทุกขนาด เพราะหากบริษัทประสบปัญหาต้องหยุดกิจการ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และลุกลามไปสู่ธุรกิจอื่น ๆ รวมถึงการจ้างงาน จนกระทบเศรษฐกิจในวงกว้าง

โดยบริษัททุกขนาดที่ออกหุ้นกู้อาจได้รับความช่วยเหลือจาก BSF ขณะที่ธุรกิจ SMEs ก็จะได้รับความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องเพิ่มเติมผ่านมาตรการชะลอการชำระหนี้ รวมถึงมาตรการ soft loan

ทำไมไม่ให้บริษัทที่มีปัญหา ไปกู้ยืมจากธนาคารมาแทนที่จะออกหุ้นกู้

การขอสภาพคล่องจากกองทุน BSF นั้น มีเงื่อนไขให้ธุรกิจต้องไปหาสภาพคล่องจากแหล่งอื่นให้ได้ เป็นส่วนใหญ่ เช่น กู้ยืมธนาคาร หรือระดมทุนผ่านการออกหุ้นกู้ ส่วนที่ขาดจึงมาขอรับความช่วยเหลือจาก BSF ซึ่งหากได้รับการพิจารณา ก็จะได้รับ bridge financing หรือแหล่งเงินสำรองชั่วคราว

BSF จึงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือพร้อมใช้กรณีจำเป็น เปรียบได้กับการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม ในกรณีโควิด 19 เป็นการเตรียมความพร้อมให้มีหลังพิง (last resort) ในการเข้าไปช่วยเหลือเสริมสภาพคล่อง โดยไม่ได้ช่วยทั้งหมดหรือช่วยทุกรายที่เข้ามาหา แต่ต้องผ่านเงื่อนไขและคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดไว้โดยคณะกรรมการกำกับกองทุนและคณะกรรมการลงทุน

แบงก์ชาติต้องกู้เงินเพื่อกำมาตรการ BSF ไทย ใช้เงินจากทุนสำรองระหว่างประเทศใช้หรือไม่

มาตรการ BSF ไม่มีการกู้เงินหรือนำเงินสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในรูปสกุลเงินตราต่างประเทศมาใช้แต่อย่างใด เพราะเป็นเพียงการจัดสรรสภาพคล่องภายในประเทศเท่านั้น

โดยในภาวะที่เศรษฐกิจเผชิญปัญหา สภาพคล่องอาจไม่ได้กระจายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้บางภาคส่วนได้รับสภาพคล่องน้อยเกินไป เป็นการกระจายสภาพคล่องเงินบาทไปยังกลุ่มที่ได้รับผลกระทบผ่านตลาดตราสารหนี้ จนกว่ากลไกตลาดสามารถกลับมาทำงานได้เป็นปกติ

ธนาคารกลางประเทศอื่นเข้าดูแล ตลาดหุ้นกู้หรือไม่

การดูแลตลาดตราสารหนี้เป็นเรื่องที่ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะประเทศที่ตลาดตราสารหนี้มีบทบาทสูงต่อการระดมทุนของภาคธุรกิจและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงิน ทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องมีมาตรการดูแลเมื่อกลไกการทำงานของตลาดเริ่มต่างจากปกติ

โดยในประเทศต่างๆ ภาครัฐได้เข้าดูแลตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง โดยดำเนินการผ่านธนาคารกลาง เช่น สหรัฐฯ ยุโรป สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น สวีเดน แคนาดา และผ่านธนาคารของรัฐ เช่น Korea Development Bank ของเกาหลี

ดูรายละเอียดเพิ่มเติม เกี่ยวกับมาตรการ BSF ได้ที่

Bank of Thailand